

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: N.H.H.**, nar. ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, bytem v České republice ..., *zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop, 602 00 Brno*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 8. 2017, čj. MV-84304-4/SO-2017,

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

[I] Předmět řízení

Žalobce se žalobou ze dne 12. 9. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9. 8. 2017, čj. MV-84304-4/SO-2017, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 28. 4. 2017, čj. OAM-309-41/PP-2016, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky pro nesplnění podmínky dle § 87e odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky

a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU.

[II] Žaloba

Žalobce uvedl, že správní orgány nijak nerozporovaly, že žalobce žije ve společné domácnosti se svojí manželkou N.T.L. a společně vychovávají tři manželčiny děti (nezl. N.K., nezl. N.A. a nezl. N.A.), které jsou občany České republiky. Důvodem pro zamítnutí žádosti je fakt, že žalobce není pokrevním otcem všech tří dětí, přestože správní orgány nijak nepopíraly, že se o ně jako otec fakticky stará a je tedy jejich sociálním rodičem. K tomu žalobce upozornil, že sice není „matrikovým otcem“ manželčiny dětí, ale má k nim fakticky vztah jako rodič, a orgány veřejné moci České republiky by měly takovým faktickým vztahům i s ohledem na zájmy nezletilých dětí poskytovat ochranu. Přestože žalobce není „matrikovým otcem“, je otcem faktickým, který děti skutečně vychovává. Obdobnou situaci, kdy bylo třeba upřednostnit zájem nezletilých dětí před doslovným zněním předpisů Evropské unie, řešil Evropský soudní dvůr v rozsudku C-200/02 ze dne 19. 10. 2004, věc Zhu a Chen. Žalobce odkázal na argumentaci v odst. 44, 45 a 46 tohoto rozsudku. Následně žalobce znovu zdůraznil, že sice není matrikovým otcem nevlastních dětí, ale jako manžel jejich matky má k nim nejen faktický vztah, ale i práva a povinnosti vyplývající ze zákona. I nový občanský zákoník uznává existenci takových vztahů a poskytuje jim dokonce ochranu spočívající v právu na úpravu styku s nevlastním dítětem po zániku manželství. Ustanovení § 927 občanského zákoníku totiž uvádí: „*Právo stýkat se s dítětem mají osoby příbuzné s dítětem, ať blízce či vzdáleně, jakož i osoby dítěti společensky blízké, pokud k nim dítě má citový vztah, který není jen přechodný, a pokud je zřejmé, že by nedostatek styku s těmito osobami pro dítě znamenal újmu. Také dítě má právo se stýkat s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí.*“. Ustanovení § 885 občanského zákoníku uvádí: „*Pečuje-li o dítě jen jeden z rodičů, podílí se na péči o dítě a jeho výchově i manžel nebo partner rodiče dítěte, žije-li s dítětem v rodinné domácnosti. To platí i pro toho, kdo s rodičem dítěte žije, aniž s ním uzavřel manželství nebo registrované partnerství, žije-li s dítětem v rodinné domácnosti.*“. Žalobce také upozornil, že správní orgány jsou vázány rovněž Úmluvou o právech dítěte (dále jen „Úmluva“). Ve smyslu článku 3 odst. 1 Úmluvy musí postupovat obzvlášť pečlivě. Musí rovněž přihlídnout i k článku 5 Úmluvy, který zavazuje státy, aby respektovaly i práva a povinnosti i jiných osob právně odpovědných za dítě, nejen rodičů. Odpovědnost účastníka řízení za podmínky nezletilých dětí jeho manželky vyplývá i z článku 27 Úmluvy, který hovoří o odpovědnosti a péči o dítě ze strany „jiných osob“.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

Žalovaná uvedené námitky odmítla a odkázala na spisový materiál a napadené rozhodnutí. Podle jejího názoru, napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky, které správní řád v ustanovení § 68 odst. 3 stanoví pro odůvodnění rozhodnutí. Žalovaná přezkoumatelným způsobem zdůvodnila, jak se vypořádala s námitkami žalobce uvedenými v odvolání, a z jakých důvodů je považovala za mylné či nerozhodné a jakými

úvahami se řídila při hodnocení důkazů a výkladu právních předpisů. Z uvedených důvodů je žalovaná přesvědčena, že žádost žalobce byla posouzena správně a v souladu se zákonem. Žalobce v řízení neprokázal, že splňuje podmínky dle § 15a zákona o pobytu cizinců, a proto na něj nelze dle tohoto zákona nahlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie. Z tohoto důvodu žalovaná navrhl, aby soud shledal žalobu nedůvodnou a jako takovou ji zamítl.

[IV] Posouzení věci krajským soudem

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*soudní řád správní*“ nebo „*s. ř. s.*“).

Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Soud rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání.

Soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**, když o žalobních námitkách uvážil následovně.

Ze správního spisu vyplývá, že dne 11. 1. 2016 podal žalobce žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle § 87b zákona o pobytu cizinců. Žalobce se tohoto pobytu domáhal z důvodu jeho vazby na děti jeho manželky, a to nezl. A.N., nezl. K.N. a nezl. A.N., jejichž otcem je, dle matričních dokladů, pan E.O., státní občan ČR. Žalobcovou manželkou a matkou těchto nezletilých dětí je paní N.T.L., státní občanka Vietnamské socialistické republiky. Správní orgán I. stupně se ve svém rozhodnutí ze dne 28. 4. 2017 vyjádřil k podmínkám stanoveným § 15a zákona o pobytu cizinců a dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje ani jednu z nich, resp., že není rodičem občana EU dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Z toho důvodu žalobcovu žádost zamítl pro nesplnění podmínek § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 3. 5. 2017 odvolání, ve kterém uvedl, že i když není tzv. „matrikovým otcem“, má k uvedeným manželčíným dětem faktický vztah jako rodič. Žalovaná ve svém rozhodnutí ze dne 9. 8. 2017 neshledala odvolací námitky důvodné a v plném rozsahu se ztotožnila s prvostupňovým rozhodnutím; proto odvolání zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

Dle § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném ke dni podání žádosti) platilo: *Na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel není*

rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a nebo s ním společně nepobývá na území.

Dle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platilo: ***Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho***

- a) manžel,*
- b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje,***
- c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a*
- d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.*

Soud připomíná, že žalobce žádal o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení rodiny s odkazem na § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců – společná domácnost s dětmi manželky občana CZ. Toto ustanovení bylo platné do 17. 12. 2015 a znělo takto: „*Ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.*“ Od 18. 12. 2015 však toto ustanovení již neplatilo. Jelikož žalobce podal žádost až dne 11. 1. 2016, nebylo možné ono ustanovení aplikovat.

Zdejší soud se prizmatem žalobních námitek zaměřil na posouzení toho, zda lze žalobce považovat za rodiče nezletilých dětí jeho manželky, tedy, zda by ho bylo možné považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Vycházel z toho, že význam pojmu rodič znamená otce nebo matku a rodičovství vůči dítěti lze prokázat veřejnou listinou, a to rodným listem dítěte. Rodičovství může být, kromě pokrevního pouta, také založené osvojením, kdy se tedy jedná o tzv. statusovou změnu. V tomto případě ale nebylo sporu o tom, že otcem nezletilých dětí je pan E.O., státní občan ČR, což vyplynulo z rodných listů dětí. Soud má za to, že správní orgány nepochybily, pokud shledaly, že vztah mezi žalobcem a nezletilými dětmi žalobcovy manželky není vztahem rodinným, tedy vztahem rodič – dítě. Uvedený žalobcův vztah s nezletilými dětmi nelze dle zákona o pobytu cizinců považovat za formu rodičovství. Správní orgány nijak nezpochybňovaly vazbu mezi žalobcem a nezletilými dětmi jeho manželky, avšak správně uzavřely, že se nejedná o příbuzenský vztah, kdy jedna osoba pochází od druhé. Na okraj soud dále uvádí, že jde-li o osoby, které nemají žádného společného předka, nejedná se o příbuzné *de iure*. Může jít o situaci, kdy si manželka do manželství „přivede“ své děti z předchozího vztahu. Toto příbuzenství můžeme nazývat jako tzv. sociální a právně významné může být kupříkladu z titulu osob blízkých (viz § 22 nového občanského zákoníku), tedy osob, které spolu trvale žijí. Na základě tohoto statusu ovšem nelze získat dané pobytové oprávnění, jelikož žalobce nesplňuje podmínky uvedené v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy není rodičem nezletilých dětí.

K námitce, že napadené rozhodnutí je v rozporu s Úmluvou, soud uvádí, že ani aplikační přednost Úmluvy nemůže zvrátit uvedený závěr, jelikož tato mezinárodní smlouva neobsahuje specifická pravidla pro vydávání povolení k přechodnému pobytu na území signatářských států, ale ponechává takovou úpravu na těchto státech. Vnitrostátní právní úprava pak samozřejmě nesmí vést k popření práv dětí a k neposkytnutí ochrany či k nerespektování práv a povinností rodičů nebo jiných osob za děti odpovědných. Nicméně zdejší soud neshledal daný případ v rozporu s touto Úmluvou. V ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců jsou taxativně vymezeny osoby, za které lze považovat rodinné příslušníky občana EU. Žalobce do této kategorie nespadá, a proto mu v souladu se zákonem nebyl přiznán statut rodinného příslušníka občana EU.

[V] Rozhodnutí soudu

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[VI] Náklady řízení

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : *Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).*

V Plzni dne 26. září 2018

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost: K.